

Soru Cevap

Teberrucun Anlamına İlişkin Açıklama

Ranood Zagl

Soru:

Değerli ve faziletli Şeyhimiz

es Selamu Aleykum ve Rahmetullahi ve Berakâtuh

Ben, yakınlarının karşısına pantolonla çıkmak konusunda bunun şeriata aykırı olduğuyla ilgili yazınızı okudum. Ama yazıda buna ilişkin delil yok. Sadece teberrucdan olduğu söyleniyor. Oysa biz, dikkat çeken her şeyin teberruc olduğunu biliyoruz. Toplumun teberruca bakışı, bir ülkeden diğerine değişkenlik arz edebilir. Pantolon, bildiğim kadarıyla, akrabalar arasında sosyal hayatımızda o kadar dikkat çekici değildir. Çünkü özel hayatta herkes, uzun bir gömlek ve pantolon giyiyor. Onun için dikkat çekici olmuyor. Çünkü herkes, bizim gibidir. Teberruc mudur değil midir yani dikkat çekici midir değil midir diye giysiye olan bakışı yaşadığımız toplum belirler. Konuya açıklık getirmenizi rica ediyorum. Allah *Subhânehu ve Teâlâ* mükâfatınızı artırsın, yar ve yardımcınız olsun, sizi nusret ehliyle desteklesin.

Cevap:

Aleykum'us Selam ve Rahmetullahi ve Berakâtuh

Dilde teberruc, kadının ziynet ve güzelliklerini erkeklere göstermesi demektir. Lisanu'l Arap'ta şöyle geçti: "Teberruc: Yabancı insanlara ziyneti göstermektir. Ki zem edilmiştir. Kocaya gelince öyle değildir." Kamusu'l Muhi'te ise "Teberruc: Ziyneti erkeklere göstermektir." diye geçmektedir. Muhtar'us Sihah'ta ise şöyle geçmektedir: "Teberruc, kadının ziynet ve güzelliklerini erkeklere göstermesidir." Mekabisu'l Lügat'e göre "Be, Ra ve Cim'den oluşan [تبرج] Berace sözcüğünün iki anlamı var. Birincisi, ibraz ve izhar etmektir. Teberruc ise kadının güzelliklerini açığa vurmasıdır." "İzhar etmek" ve "İbraz etmek" sözcüklerinden ziynetin dikkat çekici şekilde erkeklere görünmek olduğu anlaşılmaktadır. Sözcüğün şeri anlamı da bundan pek farklı değildir. Allah *Subhânehu ve Teâlâ* şöyle buyurdu:

"Gizlemekte oldukları ziynetleri anlaşılın diye ayaklarını yere vurmasınlar." [Nur 31] Yani kadın, halhal sesi belli olsun ve erkek de kadının elbisesinin altına bacağına ziynet taktığını bilsin diye yürürken ayağını yere sert vurmasın. Tüm bunlara göre teberruc sözcüğünün dil ve şeri anlamının, dikkat çeken ziynet anlamına geldiği anlaşılıyor. Bu anlam, Şeriatın izin verdiği durumlarda akrabaları ile hasbihal etmek üzere sila-i rahim amacıyla evlere gelen namahrem akrabalar karşısına özel hayatta pantolon giymek vakiasına uygulandığında, pantolon üstüne uyluk yukarısını örten uzun bir gömlek giyilmediğinde, bunun dikkat çekici olduğu aşikârdır. Bir kadın bir pantolon giyer ve uyluk yukarısı da açıksa, bunun dikkat çekici olduğu apaçıktır. Ancak pantolon üstüne uyluk vs. yukarısını örten bir gömlek giyilirse, olağan dışı durumlar hariç genellikle bu dikkat çekici olmaz. Özel hayatta namahrem akrabalar karşısına pantolonla çıkmak ile ilgili belirtilen metinde bunun teberruc olduğuna vurgu yapılması şart değildir. Aksine yukarıda teberrucun ne olduğunu ortaya koyan deliller, pantolon üstüne uyluk vs. yukarısını örten bir gömlek giyilmeden giyilen pantolon ve bluz için de geçerlidir. Bu nedenle daha önceki soru-cevapta "Pantolon giymek teberrucdan sayılır. Bundan dolayı sila-i rahim ve bayramlaşmak için eve gelen namahrem akrabalar karşısına pantolon ile çıkmak caiz değildir." denildi. Burada verilen cevap, pantolon ve bluz giymek hakkında idi. Yani gömlek giymeden çıkmak ile ilgili idi. Bu cevap, bazı bacılara karışık gelmiş olmalı ki bazıları, açıklama için konu hakkında tekrar soru sordular. Bunun üzerine ben de şu cevabı gönderdim: "Evede namahrem akrabalar karşısına pantolonla çıkmak konusunda bunun teberruc olduğu, onun için onlar karşısına böyle çıkmamanın caiz olmadığı ile ilgili Hizbin web sitesinde yayınlanan cevap, açık pantolon, yani üstüne bir şey giyilmeyen pantolon ve bluz hakkındadır. Bu durumda teberruc sayılır. Örneğin bayramlarda sila-i rahim için eve gelen namahrem akrabalar karşısına evde pantolonla çıkmak caiz değildir. Ama pantolon üstüne ya pantolonu tamamen örten, ya da büyük bir kısmını örten dikkat çekici olmayacak şekilde bir etek giyilirse, örneğin bayramlarda sila-i rahim için eve gelen namahrem akrabalar karşısına böyle çıkmak teberruc olmaz."

Açıktır ki soruyu soran kişi, kuvvetle muhtemel bu cevaba vakıf olmamış. Tabii ki cevap evlerle ilgilidir. Kamusal hayatla ilgili değildir. Çünkü kamusal hayatla ilgili kifayet malumdur. Onda şu üç şey olmalıdır: Setri avret, teberruca kaçmamak ve şeri cilbab giymek. Daha önceki birçok soru cevapta bunu detaylıca açıkladık.

Kardeşiniz Ata İbn Halil Ebu Raşta

Facebook sayfasının linki:

<https://www.facebook.com/photo.php?fbid=220629058105179>